

**Izjava po okončanju misije specijalnog izvjestitelja UN-a za ljudska prava migranata,
Felipe Gonzáleza Moralesa**

Bosna i Hercegovina (24. septembar – 1. oktobar 2019.)

Sarajevo, 1. oktobar 2019. godine

Dame i gospodo, dobar dan Vam želim. Dozvolite mi da počnem riječima zahvale Vladi Bosne i Hercegovine na pozivu da dođem u zvaničnu posjetu Bosni i Hercegovini. Dolazak u zemlju radi praćenja situacije u pogledu poštivanja ljudskih prava migranata i vođenja dijaloga s predstavnicima vlasti i civilnog društva je od izuzetnog značaja za moj mandat. Također mi dozvolite da izrazim zahvalnost vlastima na svim nivoima na podršci i saradnji koju su mi pružile u toku posjete. Omogućen mi je pristup svim traženim objektima i imao sam mogućnost sastati se sa svim relevantnim institucijama vlasti. U toku obilaska imigracionih centara širom zemlje bio sam u stanju nasamo razgovarati s migrantima. Stoga izražavam zahvalnost svakom migrantu koji je sa mnom podijelio vlastito iskustvo.

Cilj moje posjete je bio procijeniti pozitivne zakone, važeće politike i prakse u pogledu upravljanja migracijama i njihovog utjecaja na ljudska prava migranata svih kategorija, uključujući i tražitelje azila i migrante u neregularnoj situaciji.

U toku osmodnevne posjete sam se sastao s predstavnicima relevantnih institucija vlasti, pravosuđa, agencija UN-a, fondova i programa, Delegacije Evropske Unije u BiH, građanskog društva, s volonterima, kao i s migrantima. U Sarajevu sam se susreo s Ministrom sigurnosti, predstavnicima Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstva pravde, Ministarstva civilnih poslova, Koordinacionog tijela za pitanja migracija u BiH, te sudijama Suda Bosne i Hercegovine. Također sam imao priliku sastati se i s ombudsmanima za ljudska prava. U Banja Luci sam se sastao s predstavnicima Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske i članovima Koordinacionog tijela za praćenje kretanja migranata. U Bihaću sam se sastao s premijerom i policijskim komesarom Unsko-sanskog kantona, kao i s gradonačelnikom Grada Bihaća.

Osim sastanaka s relevantnim sagovornicima, obišao sam objekte za smještaj migrantima. To su: Imigracioni centar zatvorenog tipa u Sarajevu, Azilantski centar u Delijašu, privremeni prihvativi centar Ušivak, privremeni prihvativi centar za hitni smještaj migranata Miral, privremeni prihvativi centri Bira, Sedra, Borići, kao i lokalitet Vučjak. Tom prilikom sam se sastao i nasamo razgovarao s migrantima, i to sa ženama i muškarcima, djevojčicama i dječacima.

Opće opservacije

Na osnovu dostupnih statističkih informacija se procjenjuje da je oko 2 miliona osoba emigriralo iz Bosne i Hercegovine, što predstavlja oko 56% ukupnog stanovništva zemlje. U pogledu broja emigranata, važno je naglasiti nedostatak ažurnih podataka u Bosni i Hercegovini.

U međuvremenu se broj migranata, među njima i tražitelja azila, koji su ušli u Bosnu i Hercegovinu znatno povećao u toku 2018. i 2019. godine. Prema statističkim podacima koje su pružile nadležne institucije, od januara 2018. do augusta 2019. godine je oko 40.000 migrantu neregularno ušlo u zemlju. Većina njih je prešla istočnu granicu BiH sa Srbijom,

neki su ušli preko južne granice sa Crnom Gorom. Putovali su kroz teritoriju Republike Srpske do Unsko-sanskog kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine. Trenutno se u zemlji nalazi oko 7.300 migranata, od kojih je većina na prostoru Unsko-sanskog kantona, koji graniči s Hrvatskom.

Tokom razgovora sa zvaničnicima vlasti, primijetio sam s uvažavanjem da uprkos različitim stajalištima o raznim pitanjima, vlasti na svim nivoima ipak spominju humanitarni aspekt svog pristupa migracionoj situaciji u zemlji. Jednaku nadu daje i spoznaja da su obični građani pokazali suošćeće i solidarnost s migrantima. Nakon što su prošli kroz stravičan rat, mnogi građani Bosne i Hercegovine imaju razumijevanja za tešku situaciju u kojoj se nalaze migranti. Naročito je potrebno istaći da ljudi velikodušno dijele hranu, odjeću i osnovne namirnice migrantima koji prolaze kroz njihove gradove. Neki su migrantima pružili smještaj u svojim domovima. U područjima u kojima se nalaze prihvatni centri, lokalni stanovnici su se sami ponudili da rade s agencijama UN-a i organizacijama civilnog društva. Oni migrantima pružaju širok spektar usluga i vidova pomoći.

Međutim, na moju veliku žalost, povećan priliv migranata je razotkrio znatnu institucionalnu slabost, kao i slabost u pogledu koordinacije relevantnih tijela vlasti na raznim nivoima u BiH. Odlukom Vijeća ministara je u maju 2018. godine uspostavljeno Koordinaciono tijelo za pitanja migracija kao operativni štab na državnom nivou. Međutim, Koordinaciono tijelo nije još uvijek usvojilo sveobuhvatnu strategiju koja bi pružila trajno rješenje za postojeći migracionu situaciju. Bez obzira što je poznato da migranti, među njima i tražitelji azila, dolaze u zemlju, nedostatak spremnosti i strategije organa vlasti na državnom nivou proizveo je frustracije. Bez obzira što Koordinaciono tijelo nema dovoljno utjecaja da u potpunosti provede svoje odluke na entitetском, kantonalmom i općinskom nivou, ono bi ipak trebalo uložiti dodatne napore na državnom nivou. Naprimjer, ono nije blagovremeno dodijelilo odgovarajuće objekte za prihvat i smještaj tražitelja azila i migranata. Politički zastoj i negativna retorika usmjerena protiv migracija podriva kapacitet države da odgovori na migracionu situaciju u skladu s međunarodnim standardima ljudskih prava. Stoga snažno apeliram na organe vlasti na svim nivoima u Bosni i Hercegovini da zajednički rade na postizanju odgovora s državnog nivoa na migracionu situaciju, uz podršku domaćih i međunarodnih aktera, posebno sa onima koji konkretno rade na polju zaštite ljudskih prava. Obzirom na prirodu migracija i specifičan regionalni kontekst, Bosna i Hercegovina može imati koristi od strukturiranih regionalnih konsultacija sa susjednim zemljama u cilju pronalaska konstruktivnih rješenja.

Zakonski i institucionalni okvir

Na samom početku bih pozdravio činjenicu da je domaći normativni okvir zemlje generalno u skladu s međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima koje je Bosna i Hercegovina ratificirala, među kojima je i Konvencija o zaštiti prava svih radnika migranata i članova njihovih porodica. Zakonom o strancima BiH iz 2015. godine podržani su princip zabrane prisilnog vraćanja u zemlje u kojima bi mogli biti izloženi progonu (non-refoulement) i princip nediskriminacije. Istim Zakonom je zabranjeno i kolektivno protjerivanje. Prema postojećem normativnom okviru, neregularan ulazak i boravak se ne smatraju krivičnim djelom. Mjera nadzora smještanjem u imigracioni centar se ne izriče u vezi s neregularnim ulaskom u zemlju, niti povredama uvjeta boravka. Nakon izricanja mjere protjerivanja, neregularnim migrantima je dozvoljeno da napuste zemlju dobrovoljno u roku određenom za izvršenje mjere.

Prema Zakonu o strancima, nadzor se strancu određuje samo kao krajnja mjera na period trajanja postupka deportacije ili izručenja. Nadzor se može odrediti na period najduže do 90 dana. Izuzetno, strancu se može produžiti nadzor najviše do 90 dana. Ako nije moguće udaljenje migranta u sigurnu treću zemlju, tada ukupno trajanje nadzora ne može biti duže od 18 mjeseci u kontinuitetu i kasnije se strancu može odrediti nadzor ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto uz obavezu javljanja. Ovo može biti slučaj sa zemljama s kojima BiH nije potpisala sporazum o readmisiji, kao što su Afganistan, Alžir, Pakistan i Sirija.

Pristup azilantskom postupku

Prema Zakonu o azilu iz 2016. godine, da bi podnijela zahtjev za azil u BiH, osoba prvo treba izraziti namjeru podnošenja zahtjeva za azil Službi za poslove sa strancima; zatim, u roku od 14 dana treba podnijeti zahtjev za azil Sektoru za azil. Od 40.000 dolazaka od januara 2018. do augusta 2019. godine, 93% je izrazilo namjeru podnošenja zahtjeva za azil u BiH. Od ukupnog broja osoba koje su izrazile namjeru, samo je 5,4% bilo u mogućnosti podnijeti zahtjev za azil Sektoru za azil zbog višestrukih barijera u zakonu i praksi koje onemogućavaju pravičan i efikasan pristup azilantskom postupku. Period od 14 dana je vrlo kratak rok za tražitelje azila da podnesu formalni zahtjev s obzirom da Ministarstvo sigurnosti nije osiguralo dovoljne resurse za postupak registracije u toku masivnog priliva. Iako je većina migranata locirana u Unsko-sanskom kantonu, Sektor za azil u tom kantonu nema svoj ured. Prva registracija u Unsko-sanskom kantonu 2019. godine provedena je tek u julu, kada je registrirano 110 osoba. Na registraciju za azil u zemlji još uvijek čeka oko 1,200 osoba. Među drugim faktorima koji ometaju pravičan i efikasan pristup azilu su, između ostalog, zahtjev za postojanjem prijavljenog boravka na određenoj adresi, što nije izvedivo za većinu tražitelja azila u zemlji koji borave izvan dva zvanična prihvatna centra; obaveza plaćanja iznosa od 10,00 KM (oko 5 eura) na ime administrativne takse; nedostatak usluga pravne pomoći i prevođenja; i nedostatak kapaciteta Ministarstva sigurnosti za obradu zahtjeva za azil.

Iako osobe koje su izrazile namjeru za podnošenjem zahtjeva za azil u BiH imaju pravo na smještaj, besplatnu pravnu pomoć, primarnu zdravstvenu zaštitu, pristup tržištu rada, itd. u praksi je uživanje ovih prava uvjetovano lokacijom smještaja i volji nadležnih organa koji su zaduženi za pružanje relevantnih usluga na raznim nivoima. Osim toga, iako bi država trebala imati primarnu odgovornost, BiH se u velikoj mjeri oslanja na međunarodnu zajednicu i civilno društvo u pružanju osnovnih usluga migrantima, kao i tražiteljima azila.

S tim u vezi, apeliram na državu Bosnu i Hercegovinu da preuzme državnu odgovornost za upravljanje migracijama, da unaprijedi pristup azilu i poveća efikasnost azilantskog postupka. Ministarstvo sigurnosti bi trebalo formirati interventne timove koji će identificirati tražitelje azila u graničnom pojasu i unutrašnjosti zemlje, uključujući i Republiku Srpsku, i uputiti ih na relevantne službe. Zahtjevi za azil trebaju biti evidentirani i obrađeni u razumnom roku. Tražiteljima azila čiji zahtjevi za azil još uvijek nisu riješeni trebaju biti izdani administrativni lični dokumenti koji će im omogućiti pristup tržištu rada i uslugama bez nepotrebног odlaganja. Država treba djelotvorno pružati zakonski predviđene usluge pravne pomoći i prevođenja tražiteljima azila. BiH treba ukinuti zakonske odredbe o obaveznoj adresi stanovanja i administrativnoj taksi.

Smještajni kapaciteti i uvjeti u prihvatnim centrima

Migranti, uključujući i tražitelje azila u BiH se općenito smještaju u otvorene prihvatne centre. U BiH postoje dva zvanična prihvatna centra za tražitelje azila. U odgovoru na prлив migranata,

uspostavljeno je 5 privremenih prihvatnih centara sredstvima Evropske unije. Preciznije, prihvatnim centrom Ušivak od početka zajednički upravljuju Služba za strance i IOM. Preostala 4 privremena prihvatna centra su pod upravom IOM-a, dok je postupak primopredaje u toku. Svi prihvatni centri primaju operativnu podršku od više agencija UN-a i organizacija civilnog društva. Svih pet prihvatnih centara se nalazi u Federaciji BiH.

Obišao sam 6 prihvatnih centara i najviše su me impresionirala nastojanja osoblja agencija UN-a i organizacija civilnog društva da stvore dostojanstvene, djeci primjerene i rodno osjetljive životne uvjete za porodice s djecom, onoliko koliko im to resursi dozvoljavaju. U privremenim prihvatnim centrima Sedra i Borići za porodice se provodi niz aktivnosti i pružaju im se razne usluge. Međutim, generalno, postojeći prihvatni kapaciteti za migrante, uključujući i tražitelje azila, te uvjeti u nekim prihvatnim centrima nisu u skladu s postojećim potrebama. Nedostaje odgovarajući alternativni smještaj za djecu bez pratnje i djecu odvojenu od roditelja ili staratelja i žrtve zlostavljanja i iskorištanja. Naprimjer, zbog nedostatka alternativa, u privremenom prihvatnom centru Bira, koji je prвobitno namijenjen za smještaj muškaraca samaca, trenutno su smještene izmijeшane populacije samaca, djece bez pratnje i porodica s djecom. Iako s uvažavanjem ističem da agencije UN-a, kao i organizacije civilnog društva pružaju niz obrazovnih, psihosocijalnih i pravnih usluga djeci koja tamo borave, životni uvjeti u centru nisu adekvatni, niti odgovaraju djeci. Iako su porodice sa djecom i maloljetnici bez pratnje smješteni u posebno određenim dijelovima centra, nedostatak mogućnosti potpunog razdvajanja različitih populacija povećava rizike po zaštitu. Iako su žrtve rodno zasnovanog nasilja i drugih vidova zlostavljanja identificirane u raznim centrima, zbog nedostatka dostupnih sigurnih kuća u BiH, žrtve se ne mogu djelotvorno odvojiti od navodnih počinitelja takvih djela.

Lokalitet Vučjak

Tokom cijele 2018. i 2019. godine postoji velika razlika između maksimalnih smještajnih kapaciteta u prihvatnim centrima i procijenjenog broja migranata, uključujući i tražitelje azila, u zemlji. Osim osoba smještenih u privatnim kućama i smještajnim jedinicama koje vode organizacije civilnog društva, veliki broj osoba je bez ikakvog smještaja, uglavnom na području Unsko-sanskog kantona. Iako osobe imaju različite potrebe u pogledu zaštite, niko ne smije biti izostavljen. Od juna 2019. godine su nadležni organi u Bihaću odlučili smjestiti migrante, uključujući i tražitelje azila, koji borave izvan prihvatnih centara na lokalitetu Vučjak. Ovu odluku su kasnije podržali relevantni organi vlasti na državnom nivou. Vučjak se nalazi u neposrednoj blizini miniranih područja i također postoji visok rizik od izbijanja požara i eksplozija s obzirom da je taj lokalitet nekad bio odlagalište otpada.

Tokom obilaska lokaliteta Vučjak, doznao sam da u njemu boravi oko 800 odraslih muškaraca i oko 20 maloljetnika. Najveći broj migranata koji su tu smješteni dolazi iz Pakistana, Afganistana i Irana. Mnoge je do tog lokaliteta dovela lokalna policija. Na lokalitetu nema vode. Vodu za piće obezbjeđuje grad, a 2 obroka dnevno dostavlja Crveni križ Grada Bihaća. Uvjeti na tom lokalitetu su nehumanici. Nema struje, postoji svega nekoliko sanitarnih čvorova, nema tople vode za tuširanje, nema usluga zdravstvene zaštite. Slažem se s procjenom lokaliteta koju je uradio tim Ujedinjenih nacija u BiH na terenu i dijelim zabrinutost u pogledu znatnih rizika po ličnu sigurnost i zdravlje na lokalitetu Vučjak. Vučjak je apsolutno neodgovarajući i neadekvatan za smještaj ljudi. Stoga apeliram na Vladu Bosne i Hercegovine da obustavi praksu prisilnog dovođenja migranata na ovaj lokalitet i da pod hitno pronađe alternativnu lokaciju za smještaj tih migranata, pritom dajući prioritet maloljetnicima. Osim

toga, s obzirom da se približava zima, da bi se izbjegli smrtni slučajevi, hitno je potrebno da nadležni organi pronađu dodatni smještaj za samce koji trenutno nemaju nikakav smještaj. Želim naglasiti da postoji zajednička odgovornost organa vlasti na različitim nivoima. Organi vlasti na državnom nivou trebaju imati ključnu ulogu u tom pogledu.

Djeca bez pratnje i djeca odvojena od roditelja ili staratelja

Gotovo 20% ljudi u pokretu u BiH su djeca, od kojih su više od jedne trećine djeca bez pratnje. Osim nedostatka adekvatnih prihvavnih uvjeta za djecu, posebno djecu bez pratnje i djecu odvojenu od roditelja ili staratelja, u toku posjete sam primijetio i nekoliko drugih zabrinjavajućih stvari. Prvo, Ministarstvo sigurnosti ne provodi procjenu starosne dobi. Starosna dob podnositelja zahtjeva se sistematicno prihvata onako kako je izjavljena, bez bilo kakve procjene dobi. U nekim slučajevima su djeca bez pratnje izjavljivala da imaju više godina kako bi bila smještena s odraslim osobama iz raznih razloga, uključujući i fizičku blizinu izvorima informacija o krijumčarima ili rutama krijumčarenja. Zbog neprovođenja procjene dobi djece, djeca mogu biti izložena manipulacijama, iskorištavanju i drugim vidovima zlostavljanja.

Također sam upoznat sa zabrinjavajućim trendom «lažnog predstavljanja kao članova iste porodice». Zbog nedostatka smještaja, mnogi samci nisu smješteni u prihvratne centre. Postoji preko 40 slučajeva u kojima se samci pretvaraju da su članovi porodice djece bez pratnje ili djece odvojene od roditelja ili staratelja samo da bi ostvarili pristup uslugama, dok kasnije tu djecu napuštaju.

Djeci migrantima, kao ni djeci tražiteljima azila, nije obezbijedeno staranje u porodici, naprimjer, u hraniteljskoj porodici, ili u zajednici, u jedinicama za samostalno življenje, niti u drugim alternativnim sredinama. Gotovo da ne postoji sklonište ili sigurna kuća za djecu žrtve nasilja ili zlostavljanja, osim jednog skloništa u Bihaću kojim upravlja jedna lokalna NVO. Djeca bez pratnje nailaze na poteškoće u pogledu blagovremenog korištenja prava na imenovanje zakonskog staratelja, u skladu sa zakonom, što im dodatno odlaže ostvarivanje pristupa azilantskom postupku. Osim toga, manjkav je postupak određivanja najboljeg interesa djeteta. Centri za socijalni rad trebaju unaprijediti svoje metode rada kako bi izbjegli nepotrebna odlaganja u pružanju neophodne zaštite djeci migrantima.

Pristup obrazovanju

Zakonom o azilu je predviđeno da djeca koja traže azil imaju pravo na osnovno i srednje obrazovanje. Sa zadovoljstvom sam doznao da su od januara 2019. godine djeca koja traže azil, dobi od 6 do 15 godina, upisana u ustanove iz formalnog obrazovnog sistema u Kantonu Sarajevo i Unsko-sanskom kantonu. Nažalost, to nije praksa u drugim dijelovima zemlje zbog složenosti i visoke fragmentiranosti obrazovnog sistema u BiH. Naprimjer, djeca tražitelji azila koja su smještena u Salakovcu nemaju pristup formalnom obrazovanju. Odluku po ovom pitanju još uvijek trebaju donijeti organi vlasti Hercegovačko-neretvanskog kantona. Nadam se skorašnjem pozitivnom pomaku po ovom pitanju. U međuvremenu, shvatio sam da organizacije civilnog društva, agencije UN-a i relevantni organi vlasti rade skupa kako bi olakšali upis djece dobi od 15 do 18 godina koja traže azil u ustanove formalnog obrazovanja.

Nadzor smještanjem u imigracioni centar

Kao što sam naveo, bilo mi je zadovoljstvo čuti da mjera nadzora smještanjem u imigracioni centar nije automatska niti obavezna i da se koristi samo u krajnjoj nuždi u BiH. Obišao sam

imigracioni centar zatvorenog tipa i nekoliko problema koje sam tamo uočio su zabrinjavajući. Onog dana kada sam bio centru, jedan migrant je na osnovu upravnog rješenja smješten u samicu na period od 7 dana zbog nasilničkog ponašanja. Najmanje 2 migranta koja su pod nadzorom u centru su tvrdila da su maloljetna i da su nadležni organi navodno odbili njihove zahtjeve bez procjene njihove dobi. Također sam doznao da su neki migranti u centru već mjesecima lišeni aktivnosti na otvorenom. Migranti koji su smješteni u centar zatvorenog tipa praktično nemaju pristup besplatnim uslugama pravne pomoći. Nisu im pružene informacije o načinu podnošenja zahtjeva za usluge pravne pomoći. Apeliram na tijela nadležna za praćenje situacije da vrše redovne posjete u cilju sprečavanja kršenja ljudskih prava i zaštite migranata koji su lišeni slobode.

Ograničenje kretanja migranata

Institucije vlasti ne priznaju postojanje ograničenja slobode kretanja migranata. Međutim, postoje brojni dokazi da takva ograničenja postoje i da su velikog obima. S jedne strane, prema Koordinacionom tijelu za praćenje kretanja migranata koje je formirano u Republici Srpskoj, njegov mandat je pratiti kretanje neregularnih migranata i pružiti humanitarni tranzit. Međutim, do mene su došli navodi o ograničenjima kretanja migranata, kao i tražitelja azila, koja je nametnula policija Republike Srpske. Migrantima koji putuju vozom od Sarajeva preko Banja Luke do Bihaća nije dozvoljeno da napuste voz na teritoriji tog entiteta. To potvrđuje stav Republike Srpske da nije voljna prihvatići niti jedan prihvatni centar za migrante na svojoj teritoriji, nego samo obezbijediti koridor do teritorije Federacije.

S druge strane, dok organi vlasti u Unsko-sanskom kantonu snose teret odgovornosti za priliv migranata uz ograničenu podršku drugih dijelova zemlje, oni su također nametnuli ograničenja kretanja migranata, kao i tražitelja azila. Takva ograničenja su na snazi bez bilo kakve pravne osnove od oktobra 2018. godine. Zbog ograničenja su migranti, među njima i propisno registrirani tražitelji azila, iskrcavani iz sredstava javnog prijevoza na ulazu u Kanton i ostavljeni da satima pješače do prihvatnih centara. Migrantima je u praksi uglavnom забранено da koriste usluge taksi prijevoza ili javnog transporta na području Unsko-sanskog kantona.

Govor mržnje

Kao što je prethodno istaknuto, u kontekstu BiH, odluke o pitanjima migracija su u sve većoj mjeri uzrokovane političkim ciljevima. Iako se rijetko dešava da organi vlasti na visokom nivou koriste govor mržnje, zabrinut sam da neki političari koriste medije za širenje rasističke i ksenofobične retorike protiv migranata. Izuzetno je važno da se politički lideri suzdržavaju od davanja zapaljivih izjava o migrantima i da umjesto toga skupa rade na iznalaženju rješenja koja će biti u interesu i migranata i lokalnog stanovništva. S tim u vezi, želim da naglasim da javni dužnosnici i drugi nosioci autoriteta vlasti, posebno oni na višim pozicijama, snose posebnu odgovornost za djelovanje protiv rasne diskriminacije, netolerantnosti i poticanja na diskriminaciju i mržnju.

Prisilno vraćanje migranata

S obzirom da većina migranata u BiH nastoji preći granicu s Hrvatskom, dobio sam pouzdane informacije o prisilnom vraćanju migranata i tražitelja azila od strane hrvatske granične policije na teritoriju BiH. Prema izjavama koje su mi date, mnogi migranti su prisilno vraćeni do granice BiH bez da je proveden bilo kakav zvaničan postupak. Konkretnе taktike su različite; međutim, među uobičajenim obrascima su hvatanje ljudi u pokretu, oduzimanje njihovih ličnih

stvari, posebno sredstava za komunikaciju, udaranje ljudi palicama i ganjanje s psima kako bi ih fizički iscrpili i spriječili ih da ponovo pokušaju preći granicu. Više migranata muškaraca je prema navodima skinuto, premlaćeno i prisiljeno da se pješke, bosi, vrate u BiH. Zlostavljanje od strane hrvatske granične policije jasno predstavlja povredu ljudskih prava tih osoba. U stvarnosti, pristup prisilnog vraćanja migranata nije odvratio ljude u pokretu od daljeg kretanja ka teritoriji Evropske unije. Umjesto toga, on je doveo do cvjetanja mreže krijumčara i organiziranog kriminala, što zahtijeva hitnu pažnju i djelovanje svih zemalja regije.

Imao sam priliku iznijeti svoju zabrinutost po ovom pitanju u razgovoru sa ambasadorom Republike Hrvatske u Sarajevu. Rečeno mi je da će ova pitanja biti prenesena relevantnim organima. Tokom sastanka sam također saznao da Granična policija Republike Hrvatske prolazi obuku iz ljudskih prava. Nastavit ću dijalog sa hrvatskim vlastima i očekujem da ću uskoro dobiti informacije o poboljšanju situacije po ovom pitanju.

Završne napomene

Dozvolite mi da na kraju istaknem svoju zahvalnost Vladi Bosne i Hercegovine na pozivu u zvaničnu posjetu i prilici da se sastanem sa svim relevantnim sagovornicima. Iako sam svjestan političkih i praktičnih izazova, i dalje se nadam da će BiH preuzeti svoju državnu odgovornost prema migracionoj situaciji i ispoštovati svoje obaveze prema ljudskim pravima. S tim u vezi, ohrabrujuća je vijest da Ministarstvo sigurnosti intenzivira svoja nastojanja u pravcu preuzimanja upravljanja prihvratnim centrima. Računam na kontinuiranu podršku međunarodne zajednice jačanju upravljanja migracijama i kapaciteta BiH u provođenju standarda ljudskih prava. S obzirom da se zima približava, naglašavam apel da se blagovremeno nađe rješenje za sve one koji nemaju odgovarajući smještaj.